

SZÉKELYSÉG

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI ÉS SZÉPIRODALMI VEGYESTARTALMU HETILAP.

Előfizetési árak		Felelős szerkesztő Dr. GAAL ENDRE.	Megjelenik minden vasárnap. Kéziratok nem adatnak vissza. Hirdetési díjak előre fizetendők.	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Dr. Gaal Endre lakásán (Pototzky-ház, Csikszereda), hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési díjak stb. küldendők.
Egész	8 korona.			
Felére	4 korona.			
Negyedévre	2 korona.			
Egyes szám	16 fillér.			

Non tomereare fidem.

Bejelentették. A király megbizta a lemondott kormányt, hogy az ügyeket tovább vezesse. Éppen mint Fejérváry idejében. Így volt az és így is lesz valameddig az elvek nem változnak kormányzati politika a dualizmus részrehajlatlan irányához nem csatlakozik. Az elvek pedig nem változnak, mert az állam vezetési politika hatalmasabb, erősebb szövetséges társunk kezében van s emiatt az ideiglenes megbízásból egy oly állandó rovat lett, mely annyiszor ismétlődik, a hányszor arra szükség van. Arra pedig mindig szükség van a míg elég naivok vagyunk jogainkra hivatkozni. Most már következik a mi rendesen következni szokott: a megpuhítás. Egymásután készülnek államférfiaink a tron elé és ott előadják nézeteiket, megteszik javaslataikat. A király összeüti sarkantyuját, meghajtja magát. — Köszönöm, gondolkozni fogok fölötte, következik más.

És ez a panabola gyűrű simul, simul mindaddig, míg a király akaratához alkalmazkodik. Pedig itthon verjük a mellünket, hogy így meg amogy mondtam meg az igazat, mutattam rá a következményekre. Köszönöm, gondolkozni fogok fölötte.

Mintha bizony azok a következmények letérítenék hagyományos meggyőződéséről az uralkodót.

Ebben a lassu hullámban a ma onló meggyőződésű emberek egymás mellé sorakoznak, kijegescedik a kormányképesek csoportja és az ellenzék sorlala s azután következik kedves N. N. megbizom önt stb. Eközben akár hányszor kérdezzük mi lesz, hogy lesz? más feleletet nem kaphatunk, mint a furlangos Bánffy Dezső ismeretes szójátékát, nem, mert lehet, hogy a kedves N. N. számot vet magával, tájékozta magát a közvélemény felől s akkor kalkulusait legalább ingatag alapra építheti, de meglehet az is, hogy a tisztelt főispán urak védtek a közvélemény nyilvánulásai-

nak felismerésében s akkor kedves N. N. elmehe Kuen Hédevárynak és következik egy más kedves N. N. s ha ez sem képes az országgal megértetni a kikerülhetlen következéseket, akkor jó Fejérváry, jó Kristóffy.

Egyelőre szidjuk, gyalázzuk, intézkedéseiket kijátszuk, rendelkezéseiket számba sem vesszük az adót az ujoncot megtagadjuk a teljesen megbénított vármegyékkel harcba küldjük s ha aztán jönnek a királyi és kormánybiztosok s különösen Fabricius jó az olá honvédekkel, egy nagyot tiltakozunk a törvénytelenység ellen. azután magunkba szálva, ötlöni, hatolni kezdünk, hogy hát így meg úgy hogy hát mi is izé! hát ha talán. akkor Fejérváry teljes jó akarattal elmondja ott a hol kell, hogy minden rendben van, s következik ismét a kedves N. N. s mi megyünk a nyomába, törve egymást: vágj nekem is, vágj nekem is.

No kérem a komédiának ez az ártatlanabb része. Hanem mikor aztán a kedves N. N. kormánya alatt bekövetkeznek a kettős főispánságok, az összeférhetetlen bankdirektorságok, részvénytársasági igazgatóságok, mikor bekövetkeznek a hasznavehetlen területek állami megvásárlása óriási összegeken, midőn bekövetkeznek a talpia szállítások, sőtutajozások s nyilvánosságra jut, hogy a hírlapi népszerűséget roppant pénzen szereztük meg, s el kell tünnünk, hogy a magán tulajdont egy-egy titkár ur ostoba gusztussal támadhassa meg és eközben tapasztalunkunk kell, hogy néhány szerencsétlen vasúti altiszt nem éppen megendett módon szerez magának iskolai bizonyítványt, hogy családját tengethesse s emiatt azokat elcsapjuk sőt tanácsostól együtt bezárjuk, míg az előbbieknél semmi bántódása: meggondolkozik az ember, hogy Magyarországon van-e, s vajon ez a sorvasztó betegség nem szászor veszedelmesebb-e Kristóffy martalóc hadánál? De azért játszuk az alkotmányosdit, jobb hazafiak vagyunk másoknál, elveinket szigoruan fentartjuk, hiven teljesítjük a mit Bécs parancsol és itthon sárral

dobáljuk a becsületességet, gyilkoljuk egymást.

Főispán, alispán mind ellenzéki, mint ilyenek nyomorgatják a vármegyeket azzal a mit felülről rendelnek, mert azt jól megjegyezni tessék mindenkinek, hogy ebben a szörnyű nagy alkotmányos államban semmi más tenni nem szabad, mint a mit a nemzeti kormány megenged, a kormány pedig csak azt engedi, a mire Bécs ráírja: imprimator.

Igazán furcsa állapot, — ellenzéki emberek abszolút kormányzása. Oroszlánokat, tigriseket hámba fognak s azokkal szegik fel a begyepesedett alkotmány sáncait, hogy dudvát teremjen. A vármegyék autonómiájának kulcsa a kabinet iroda előszobájában van.

Az ország rovására dülekednek egymással a pártok, mintha bizony nem egyre menne, ki veti ki és ki hajtja be az adókat? mintha bizony nem egyre menne ki veti és ki állítja össze az ujonc kontingenst? Nem az kérdés lényege jó uraim, hogy kinek adjuk a pénzt, hanem, hogy miért adjuk azt? mert az ma már nyilvánvaló hogy pl a csak ezelőtt 10—15 évvel szerény összeggel rendelkező földmivelési tárca most milliókban dúsul s a nép atyja örült majomszeretetében ezeket a milliókat azok istápolására fordítja, kiket más oldalon az államnak ismét nagy összegekkel kell sakba tartani. Ez egy oly hóbort, melyet kormánypolitikának tartani lelki szegénység. Ám jó, tartsa meg a munkás osztályt az országnak, de ne kényeztesse el, mert ez mindig megboszulja magát.

Hány ehez hasonló példát sorolhatnánk fel, de államunkban azt hiszik hogy még belügyeinkben is csak a központ a pontifex maximus, csak annak lehet tudni, mi kell nekünk.

Ez a mi szerencsétlenségünk.

A király.

Hosszu távollét után ismét hozzánk jött, ha csak rövid itt tartózkodásra is, a magyar király. Elhagyta megszokott környe-

zetét, el ősi rezidenciáját, mert rebellis-magyarok ismét háborognak s nem akarnak lemondani az élethez való jogokról, nem akarják elve eltemettetni magukat, fejlődni, haladni akarnak a korral s nem akarnak örök időkre Ausztria vazalusi lenni.

Ilyen fontos okoknál fogva természetes, hogy egy pár napra le kell rándulni Budavárába a királynak. Budavárába, melynél szebb rezidenciája egyetlen élő uralkodónak sincsen, melynél fényesebb, pompásabb lakóhelyet sem költő, sem festő, sem semmilyen művészi lélek még csak el sem képzelhet magának.

S mégis! Messze, félve kerül el uralkodó család, mint a belpoklos feszkét s csakis ily nagy politikai válságok, vagy szágaszoló ünnepek készíti annak meglátogatására.

Ismét szemben áll ország akarata a királyéval. Nem először nyilván nem utoljára. Miért van ez így! Észszerű állapot, a nemzet s a dinasztia érdekeit előmozdító helyzet ez? Vajjon kinek lesz hasznára ellentét, a széthuzás, a harc! Ki fizeti meg az árát? Egyik, másik, avagy mindketto?

A parlamenti többség az önálló magyar bank mellett foglal állást. Az összminiszterium, mely az ország a parlament többségének bizalmát élvez, lemondásra kényszerül, mert a korona már eleve, minden alkotmányosság mellözésével kijelenti, hogy egy esetleges törvényjavaslatot, melyet az önálló bank érdekében hoznának, nem szentesíthetne.

S most megindulnak a tárgyalások. Az ország politikai életének jelesei rendre trón elé járulnak majd, hogy ott előadhasák véleményüket, javaslataikat kibontakoztassák illetőleg, de már eleve azzal a szent meggyőződéssel járulnak az uralkodó elébe, hogy minden ékesszólásuk, minden argumentumok kárba vesztett, meddő fáradság lesz, az önálló nemzeti bank létesítése már egyenest kizárt dolog.

S a kisebbséggel kormányozni alkotmányos országban nem lehet. Ha az a kormány, melynek háta mögött a koalíció tömött falanxa állott lemondani kényszerült oly kérdés miatt, mely az egész ország közökhaja, hiába fog próbálkozni bárki, hogy új helyzetet teremtsen, rendet, konszolidált állapotokat alkothatni nem fog, mert mindenkor összeütköznek a nemzet szent hajthatatlan akaratával.

S a visszavonás, a türehtetlen helyzetek teremtése mindenkor egyenest a monarchia, közvetve a dinasztia kárára lesz. S a nemzet elerőtlenedése, a nagyhatalmi államsunk rovására fog menni.

Ám lássuk, mit hoz a jövő! Ember

Kőbányai sör- és ásványviz-raktár Csikszeredában.

Magyar ásványviz forgalmi és kiviteli r. t. Budapest, V., Báthory-ut 5. — Haggemacher kőbányai és budafoki sörgyárak r. t.

Főraktár Csikszereda részére: FAHNDRICH ZOLTÁN cégnél (Lux-féle ház).

Árjegyzék, azonnali palackcsere mellett: Kászoni Salutáris és Répáti 1 literes palackban 20 fillér, félliteres palackban 17 fillér, nagybani vételnél árengedmény. Ezen gyógyvizeken kívül kaphatók még: Borszéki, Baross, Borhegy, Előpatak, Gloria, Fehérkői, Felsőrákosi Mária, Boholt, Kászonyakabfalva borpatoki, Hargitaliget, Matild, Székely Selters és Sztójkai gyógyvizek.

Kapható hordóban és naponta friss töltésű palackban az ország-szerte elsőrendű minőségűnek elismert Haggemacher-féle következő fajta sörök: „Király“-sör. — Salon à la „Pilsen“-sör. — „Bajor“-sör.

Az árak helyben a házhoz, vidékre a csikszeredai vasúti állomásra szállítva értendők.

legyen a talpán, ki a mostani zavaros helyzetből kiutat talál.

Szomorú és keserű tapasztalataink vannak már az ilyen király és nemzet közötti összeütközésekből. Ki tudja, vajjon nem fog-e egy ilyen szomorú tapasztalattal gazdagodni a magyar nemzet a közel jövőben. Bizonyos az, hogy a magyar bank kérdése mutatja meg, van-e nekünk alkotmányunk, tudunk-e akarni, tudunk-e érvényt szerezni akaratainknak, vagy pedig eludható minden magyar érdek egy pár jobbaeska ordáért. Ha elveszett ez a harc is, megtörik a nemzeti akarat újólag, nem lesz ocskább és érték-telenebb portéka ebben az országban, mint a koalíció.

Panama világból.

Tekintetes Szerkesztő Ur!

A „Székelység“ idej. 17. számában „A panamák világból“ című b. közleményében az én szerény nevem is előfordul, még pedig oly csodálatos, bármerre magyarítható vonatkozásban, hogy aki a viszonyokkal nincs tisztában s a szóban forgó szerényke kis panamácskát nem ismeri, azt hiszi, hogy én ezen ügyben Eránosz urral egy gyékényen árultam s nem tudja eldönteni, hogy melyik a megvetésre méltó panamista, én-e vagy ő?

Hát a félreértések kikerülése végett kijelentem, hogy én egyáltalában nem vagyok. Ezt tudja mindenki, a kinek ezen ügyben a legkisebb tájékozottsága van, de tudják főképpen Márton Lajos és Társai, kikkel együtt küzdöttem, hogy az ilyen „vélt károsodások“ miatt beadott felebbezések ne okozzanak Márton Lajos és Társainak százezerekre menő kárt s ne tegyék tönkre azt a népet, amelyet az akkor hirhedtült vált újfalu arányosítás megsemmisülése esetén a koldusbottól nem mentett volna meg sem „a nagy söpörgelők“ egész serege sem az összes székelymentési akció s így kerültem bele ezen perbe, mint Márton Lajos és Társai korona tanuja.

A közleménynek még egy téve-

désére kell a tekintetes Szerkesztő ur b. figyelmét fölhívnom.

A közlemény tudniillik, úgy tünteti föl Eránosz urat, mint aki anyagi haszonlesés céljából adta be az ő — a maguk nevében párhuzam — jogorvoslat iránti kéréseit.

Ez kérem teljesen téves vélemény. Ezt én magától Eránosz urtól tudom. A dolog ugyanis a következőképpen áll:

Amikor Eránosz ur a kérdéssel felebbezését beadta s ezt mi megtudtuk, fölmentem hozzá és kértem, hogy vonja vissza beadott felebbezését s ne tegye tönkre Ujfalu község lakosságának kilenc-tized részét.

És ekkor nyilvánult meg előttem Eránosz urnak az ő puritán, önérdeknélküli lelkiismerete. Kijelentette ugyan is, hogy ő semmi egyébért nem adta be a felebbezését, mint azért, hogy megnyugtassa lelkiismeretét, mely az itt látott (már tudniillik általa látott) nagyfokú korrupció következtében teljesen megháborodott, akarom mondani fölháborodott.

Sokáig tárgyaltunk és együtt kerestük a módot, amivel a felebbezés visszavonása esetén ezen felháborodott nemes lelkiismeretet meglehetne nyugtatni. Ezt a módot a végén is Eránosz ur találta fel és kijelentette, hogy lelkiismerete semmi cím alatt nem nyugszik meg kevesebbért, mint kerek 200.000 (kettőszáz ezer) koronáért.

Ha ezt készpénzben leolvasva kezébe adjuk, lelkiismerete remélhetőleg megnyugszik s felebbezését visszavonja.

Márton Lajos és Társai azonban túlnagy igényűnek találák ezen lelkiismeretet s hallani sem akarták annak illetlen megnyugtatójáról.

Igy nem volt mit tenni s a szegény lelkiismeret rovására elkezdtünk árlejteni és kicsidenként 200.000 koronáról leszállottunk 41.000 koronára, miről az okiratot Eránosz ur sajátkezűleg megszerkesztvén, Márton Lajosék letéleményezték a 41.000 koronát.

már majd 28000 koronára rugott. Ugyancsak ezernegyszáz forint horribilis jóvedelmeit huzott az intézet vezetősége jóvotából.

Meg is volt Detre Kázmér sorsával elégedve. Egy pillanatig sem jutott eszébe zugalódni azon, hogy míg az intézet vezetői nagyrészt protekciós üresfejük semmi munkáért busás jóvedelmeket huztak, addig ő ki majd belészakadt terhes hivatásába épen annyi fizetést huzott, hogy ép bőrrel menekülhetett a szép számu ügyvédek igazgatásaitól. Mondom soha sem jutott eszébe hogy sorsa fölött elégedetlenkedjék. Ő volt az a mint a hivatalnok, kit feljebbvaló unostalan a többiek elé, mint követendő példát állítottak,

Egyszer, hogy nem talán a kelleténél többet dolgozott, vagy talán tévedésből gondolkozni mert, amint körülnézett a világba egy szépséges leányon felejtette szemeit.

És belészeregetett. Belészeregetett, annélkül hogy erre engedélyt kért volna igazgatójától, avagy megnézte volna a leány ödeapjának telekkönyvét, hogy ott ismerik-e s tud adni valamit leányával, amit majd később a tőbe lehet apítani.

Szóval szegény leányt szeretett meg. S ez aztán már nagy szerencsétlenség. — Ezt különben nem ő mondta hanem az intézet igazgatója abból az alkalomból, hogy egyik hivatalnok társa szintén szegényen nősülni merészelt s nem bírván fizetéséből sehogys kijönni adósságokat csinált, — minek folytán azután fizetését letiltották.

Ebből láthatja a tekintetes Szerkesztő ur, hogy itt nem önérdekről, hanem lelkiismeret nyugtatásról van szó. Vagy nem?

Kérem szépen volt nekünk még hasonló lelkiismeretekkel hasonló dolgunk, csak hogy ott a lelkiismeretek már részvénytársaságilag operáltak és háborogtak.

Tessék csak megkérdezni Márton Lajos és társait. Az egyik ilyen lelkiismeret részvénytársaságnak 37 000 koronát, a másiknak 67.000 koronát kellett leszurni, hogy megszűnjék az önérdeknélküli becsületes lelkiismeretek háborgása.

Mi panamázunk, csalunk, tönkretettük azt a népet, amely akkor nyakig uszolt az adósságban s amely ma adósságot és végrehajtót nem ismer s a melynél jobb módot, rendezettebb viszonyok között élő nép ma a vármegye területén nincsen, de amíg ennyire tönkretettük, sok Eránosz-féle lelkiismeretet kellett hasonló eszközökkel megnyugtattunk.

Gyergyóújfalu, 1909. május 3-án.

Teljes tisztelettel
Balogh István,
körjegyző.

H I R E K.

— **Uj doktor.** A kolozsvári Ferencz József tudomány egyetemén folyó hó 1-én Todor Árpád m. kir. honvéd főhadnagyot az államtudományok tudorává avatták. Gratulálunk.

— **Kinevezések.** Kállay Ulul Csikvármegye főispánja Eröss Béla ügyvédjelölt csikszentmiklósi lakost díjtalan közleg, gyakornokká nevezte ki s szolgáltatásra ideiglenesen a vármegyei árvaszerkezethez osztotta be.

A hivatalos lap f. hó 6. száma közli, hogy a pénzügyminiszter Korödi Jenő adóhivatali tisztet a gyergyószentmiklósi adóhivatalhoz ellenőrré nevezte ki.

— **Eljegyzések.** Ávéd Irénkét Alfaluból eljegyezte székelyudvarhelyi ifj. Csányi Gyula kir. járásbírósi jegyző.

Szöts Nusikát Kézdivásárhelyről eljegyezte Hegedüs Péter gyergyószentmiklósi nyomdász.

Ekkor mondta a jölelkü direktor, miközben végkielégítést az elbocsájtott hivatalnoknak kiadta:

Tisztelt Uraim! Egy előkelő pénzügyintézet hivatalnok karának épen egy reprezentálni kell az intézet előkelőségét mint magának az igazgatónak. A külseje az életmódja kell, hogy olyan legyen, mint a minőt állása tekintélye megkövetel. Persze a fizetés ez életmóddal nem állhat arányban. — De hát Uraim ha már feltétlenül szükségesnek találják a nőstülést avagy a szerelmet, szeressenek bele gazdag leányokba, vegyenek el vagyonos leányokat feleségül.

Szóval egyenesen megtiltotta a tiszteltemelő igazgató, hogy a szív az ész beavatkozása nélkül is meg morjen nyilatkozzon.

S mindezek dacára Detre Kázmér el akarta venni szíve választottját; jól tudott számolni. Mikor összeadta, meg kivonta évi jóvedelmét reá jött arra, hogy 1400 forintból bármiképpen is huzza össze igényeit egy házaspár a fővárosban megélni képtelen. Tökére van szükség, a melynek kamatai azután pótolják a hiányokat. S gondolkozni kezdett. Honnan szerezhető az. Sorsjegyben nyerni nem lehet. Azzal tisztában volt. Hiszen az ő intézetük is adott ki sorsjegyeket, melyeken senki sem nyert csupán az intézet, no meg azok, a kik a kibocsátásánál érdekelve voltak.

Külön munkát szerezni nem lehet; — hiszen alig győzi a sajátját.

Nem marad tehát egyéb hátra: lopni

— **Véglegesítés** Az igazságügyminiszter Káplány Zelmá rákospalotai országos javítóintézeti családfősegédet ebben az állásában véglegesítette.

— **Nem fűtül a vonat.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszter az államvasutak összes vonalain betiltotta a vonatok fűtülését. A rendelet május 15 én lép életbe.

— **Vonatösszeütközés.** Még meg sem nyílt a székely körvasút, már is nagy vasuti szerencsétlenségről számolhatunk be. Április hó 30 án délután 6 órakor két sínkel megrakott teherkocsit Gyergyószentmiklósról elszalasztottak Szárhegy felé, hol pályának 90° esése van. A kocsik feltartózatlanul örült sebességgel futottak Szárhegy végén kavicszó vonatra. A szemlélő elé rettenetes látvány tárult. A borzalmas pusztulás színhelyén a romhalmaz közül két szerencsétlen a felismerhetetlenségig összeroncsolt munkás hulláját huzták ki s négy súlyosan sebesültet szállítottak be gyergyószentmiklósi kórházba. — Ezenkívül többen sebesültek meg, kiket dr. Dobribán Antal és dr. Nagy Lajos orvosok részesítettek az első segélyben. A helyszínére a vizsgálat megejtésére Jency László kir. ügyész és a járásbíró vizsgálobírója szálltak ki. A vizsgálat széles mederben folyik.

— **Az ügyvédi kamarák köréből.** A marosvásárhelyi ügyvédi kamara dr. Albert Gábor ügyvédet Csikszentmárton székhellyel a kamaránál vezetett ügyvédek névjegyzékébe felvette.

— **Csillaghullás.** A király a m. kir. honvédség tényleges állományában csikvármegyei Lázár Domokos főhadnagyot századosá, Todor Árpád és Vértés Béla hadnagyokat főhadnagyká, Sáfáry Levente zászlóst hadnaggyá, a m. kir. csendőrség állományában csikszentmiklósi Csató Ferenc őrnagyot ale. redessé nevezte ki.

— **Kitüntetés.** A királyi kitünő szolgálataik elismerésül Pilisi Kornhaber Adolfnak, a szegedi 5., és Hadfy Imrénnek brassói 24. honvéd gyalogvezető parancsnokának a 3. osztályú vaskorona rendet, Nyárádgyátfalvi Kádár József alezredesnek pedig a katonai érdemkeresztet díjmentesen adományozta.

— **A vármegye közigazgatási bizottsága** f. hó 10-én tartja rendezes havi ülését a vármegyei háza kisebb tanácskozási termében.

— **Kettős kitüntetés.** XIII. Alfonz spanyol király csikszépvízi Schobert Ferenc m. kir. államrendőrségi kapitány és főkapitányi titkárnak a Spanyol Izabella rend lovagkeresztjét, a bolgár király pedig a

kell. Igen lopni, sikkasztani. Egyszerűen benyul a kaszába s abból kivenni annyit, a mennyire szüksége van.

S Detre Kázmér a kitünő hivatalnok, ki se nem kártyázott, se loverscuyre nem járt, de még a mulatóhelyeken könnyűvérti nőkkel nem is pezsgőzött minden lelki-furdalás nélkül belenyult a pénztárba s a rábizott pénzből kerek 100.000 forintot, se szó, se beszéd kimarkolt. Becsomagolta óvatosan, hogy külseje semmit el ne áruljon s a csomagot, miközben jónak látta külsejét kissé elváltoztatni, még a délután folyamán egyik külső kerületi közjegyzőhöz vitte.

— Kérem, ez okmánycsomagot őriztetve venni. Tessék reáírni ezt a jelligét: Ez az élet. Aki e jelligével bármikor jelentkezik, annak a csomagot kérem érintetlenül kiszolgáltatni.

A közjegyző elfogadta. Detre Kázmér kifizette a díjakat. S mint a ki dolgát rendezes végezte, egész nyugodtan, minden emoció nélkül kivatalába ment.

Az esti rovacsnál hiányzott a 200.000 korona. Az intézetnél szinte elhűlve hallották az eredményt. Az igazgatóság azonnal összeült. Detrét kihallgatták. Az nem tudta megmondani a hiány okát. Kutatták, keresték vajjon több fizetés hova történt, de természetesen ráakadni nem tudtak.

A rendőrség is beavatkozott a dologba Detre szegény hozzátartozói nem tudták a kárt megtéríteni.

(Folyt. köv.)

A SZÉKELYSÉG TÁRGÁJA.

A sikkasztó.

Az élet ez a nagy komédia játszó sokszor ugyancsak megrétfálja azokat a szerencsétleneket, kik véletlenül tévedtek komédiásházába, úgy megrétfálja őket, hogy attól koldulnak, holtuk napjái.

Egy ilyen szomorú tréfáját akarom elmesélni. Élet ő felségének, amely ha minden ízében nem is igaz, de mindesetre megtörténhetett, vagy megtörténik. Hiszen mi szegény emberek leleményünkkel ugyancsak hátrább vagyunk az élet, a mindennapi történetek, tragoediák kigondoló nagymesternél, a Valósnágnál.

Detre Kázmér tíz esztendeig hivatalnokoskodott az Első magyar takarékpénztárnál. Nálánál pontosabb, lelkiismeretesebb szorgalmasabb hivatalnokot az egész intézetnél, de talán még másut is, csak nagy nehezen találhattak volna. Ebbeli kiválóságát az intézet elismerte nagyon s majd minden esztendőben vagy száz koronával emelték a fizetését

Most meg épen a pénztárhoz helyezték. Súlyos, felelőségteljes állás. Minden nap száz, meg százok fordultak meg kezén s nem egyszer adott vissza többet valakinek, hogy félévi fizetéséből is alig tudta azt gótolni.

Szóval kitünő állása volt. Tíz esztendei buzgó és kitartó szorgalmának gyümölcsseit élvezhette, mely átszámítva évenként

Bolgár lovagrend tisztjé adományozta Jól esik megemlékeznünk e szép kitüntetésről, mely vármegyénk szülöttjét és a m. kir. államrendőrség egyik legtehetségesebb tisztviselőjét érte.

— **Kinevezés.** Botár Bálintot, a gyergyószentmiklósi vasúti állomás közszerzetésben álló főnökét kinevezték ellenőrré.

— **Gyászrovat.** Múlt hó 26-án halt el Ferenc Balázs gyergyószentmiklósi székely birtokos 81 éves korában.

Április 28-án kísérték örök nyugalomra János János birtokos gyergyóújfalvi kereskedőt egész Gyergyó részvéte mellett.

Szárhegyen április 30-án életének 26-ik évében meghalt Oláh Gyuláné, született Ferencz Berta. Temetése vasárnap délután volt. Megboldogultat kiterjedt rokonsága gyászolja.

— **Időjárás.** A szép kellemes tavaszi napokat, a miket a május hozott, csakhamar boldog, zivataros hideg váltotta fel. Csaknem ürtit a lelkünk a kellemes májusi nap melegének s váltakozó esőjének, amikor egyszerre pénteken reggelre az összes hegyeket kemény hó borította el, sőt a déli órákban bent a falvakban is havazott. A szél és hideg pedig oly nagy lett, hogy egyszerre novemberi színt öltött a várva várt tavasz. Pedig reánk férte egy kis szép tavasz s terményhozó nyár, mert az elmúlt szomorú esztendő oly szegénynek és eladósodottá tette népünket, hogy az idei termés nem segít, hosszú esztendőket kellene, amíg a szegénységből kievickellünk.

— **Expressz történet.** Szomori Miklos hassai színész a katolikus hitre tért. A keresztség után nyomban felvette a bérnálás szentségét és házasságra lépett Rosz Gizella színésznővel, akivel már régebben egybekelt. Ugyanezen a napon tartottak keresztvíz alá kis fiukat is. A szertartásokat maga dr. Fischer-Colbrie Ágost püspök végezte.

— **A pálinka miatt.** Csikszentmiklóson Csomortáni Ádám és Csomortáni József testvérek nagyszombaton délután megittak 9 deci szeszből kotyasztott pálinkát, azután összeveszték, Ádám Józsefnek hátába fejszét vágott, ez utóbbit életveszélyesen megsebesítvén. Csomortáni Józsefet a csikszeredai kórházba, Csomortáni Ádámot pedig húsvétnapján dutyiba szállították, Ezért nem jó a pálinka!

— **Verekedés.** Újfalvi tudósítónk jelenti, hogy Egyed Mihály és Bodó József libantelepi lakosok április 28-án jelentéktelen dolgon összeveszték s szóváltás közben Egyed Mihály hátba ütötte Bodót. Ez utóbbi később megleste társát s egy 2 méter hosszú nyírfarudal hátulról kétszer nyg fejbe vágta, hogy tömületlen vérvesszővel eszméletét veszítette. Bodó Józsefet a csekedőrség elfogta s gyergyószentmiklósi járásbíróhoz kísérte.

— **Törvényhatósági közgyűlés.** — Vármegyénk törvényhatósági bizottsága f. hó 24-én tartja tavaszi rendes közgyűlését. A felhalmazódott tárgyakra való tekintettel a közgyűlés valószínűleg két nap fog tartani. Az állandó választmány ülése május 21-én lesz.

— **Közig. bizottsági ülés.** Vármegyénk közig. bizottsága folyó hó 10-én tartja rendes ülését. — Ugyanezen délután lesz az ordei másodfoku bizottság ülése is.

— **Színészet.** Fejér Károly színtársulata Gyergyószentmiklóson tartja előadásait. Mint értesülünk a gyergyószentmiklósiak megvannak elégedve a társulat működésé-

vel. Annál kevésbé azonban a színészek is, kik a kis színpadon alig tudnak mozogni. **Legolcsóbb butor bevásárlási forrás Székely és Réti butorgyára MAROSVÁSÁRHELY, Fötér 47.**

Van szerencsénk a n. é. közönség tudomására hozni, hogy butor üzletünket, mely Erdély legszebb látványosság, egy nagyobb szabású asztalos műhellyel bővítettük ki és elvállalunk **háló, ebédlő, szalon és uri szoba, szálloda és fürdőberendezések** készítését a legulányosabb árak mellett. — Óriási választék vas- és rézbutorokban. Szőnyeg, függöny, ág- és asztalterítők, **gyermekkoszúk** és gyermekszékekben. — **Saját elsősorú kárpitos műhelyünkben** elvállaljuk a legfinomabb kárpitos munkák elkészítését és különösen angol börmunkáinkra hívjuk fel a n. é. közönség figyelmét. — **Angol börgarnitúrák 360 koronától kezdve.** Elvállaljuk menyasszonyi kelegyek szállítását és készséggel mutatjuk be gazdag mintagyűjteményünket. Meghívására minden vétel kötelezettsége nélkül személyesen oda utazunk a rendelmény felvétele végett. Kérjük a n. é. közönség szíves támogatását és vágyunk kiváló lisztelel

S z é k e l y és Réti butorgyárosok.

— **Vörös, fagyos, felrepedt, érdes, durva, rancos kezek 3 nap alatt ragyogó fehérré és bársony simává lesznek a Kerpel-kézfínomító használatával.** Nem zsiros és nem ragad, tehát nappal is használható. Gyors és biztos hatásáról és kellemes használatáról hazánk legkiválóbb színésznői nyilatkoztak, köztük: Kúry Klára, Petrás Sári, Márkusné Szyer Ilonka, Sz. Varsányi Irén, Góthné Kertész Ella Ötvös Gitta, P. Gazsi Mariska stb., stb. Egy üveg ára 90 fillér. 4 üveget bérmentve küld Kerpel-gyógytár. Budapest, V. Lipótkörút 28. Kerpel bőrfínomító mosdószappan 3 drb 1 korona 30 fillér. — Kaplató

Laptulajdonos: **Dr. Nagy Béni.**

Sz. 807—909. ki.

Hirdetmény.

Közírárt tételik, hogy néhai Pál József volt csikszeredai lakos hagyatékának tárgyalására az újabb határnap a kir. közjegyző által 1909. évi **julius hó 30-ik** napjának d. e. 8 órájára kitűzetett és erre Klein Pálné sz. Pál Eszter ismeretlen tartózkodású örökös azon megjegyzéssel idéztetik meg, hogy abban az esetben, ha a tárgyaláson személyesen vagy meghatalmazott által meg nem jelennek a részére a gyámhatóság által kinevezendő gondnokkal fog a tárgyalás megtartatni és hogy perre utasítás esetében is a mennyiben képviseléről nem gondoskodik a gyámhatóság által kinevezett gondnok által fog képviselteni.

Csikszereda, 1909. május hó 3.

A városi tanács.

Sz. 839—909. ki.

Hirdetmény.

Mely által közírárt tételik, hogy hivatásos honvéd állatorvosi tisztviselőkké való kiképzés céljából a pályázati hirdetmény leadatván a saját kezűleg irt és kellően felbelyegzett folyamodványok a honvédelmi ministerhez címezve **julius hó 1-ig** a m. kir. budapesti I. honvéd kerületi parancsnok-sághoz kell benyújtani

Pályázni kívánók részletes feltételeket a városi tanács jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekinthetik.

Csikszereda, 1909. május 3.

A városi tanács.

Sz. 868—909. ki.

Hirdetmény.

A „Diszérém negyven évi hű szolgálatokért” adományozása tárgyában az 1893. évi december hó 7-én 6702. eln. szám alatt kibocsátott körrendelet kapcsán értesítem címet, — hogy az osztrák cs. és kir. belügyminister ural létrejött megállapodás alapján azon osztrák állampolgárok, kik negyven évi szolgálati idejüket a magyar állam területén töltötték el, a negyven évi hű szolgálatokért járó diszérém adományozására irányuló igényük tekintetében a magyar állampolgárokkal egyenlő elbánásban részesítendőek, azok a magyar állampolgárok azonban, kik negyven évi szolgálati idejüket az osztrák állam területén töltötték el, a diszérém adományozására irányuló igényeikkel az idézett körrendelettel közzétett szabályzat 3. §-ában foglaltaknak megfelelően az igény érvényesítésére illetékes osztrák cs. kir. hatósághoz utasítandók.

Csikszereda, 1909. május 4.

A városi tanács.

Szám 851—1909. ki.

Hirdetmény.

Csikszereda város országgyűlési képviselőválasztóinak 1910. évre összeállított ideiglenes névjegyzéke a kihagyottakéval együtt közszámleire kitételelt a városi tanács jegyzői irodájában folyó évi május hó 5-től 25-ig vagyis 20 napon át reggeli 8 órától 12 óráig, mely idő alatt azokat bárki megtekintheti és délután 2 órától 6 óráig lemosolhatja.

Ezen névjegyzék ellen az 1874. évi XXXIII. t.-c. 40. §-a értelmében a fel lehet szólalni és ilyes felszólalásokra észrevételt lehet tenni.

A felszólalások ez évi május 4-től 15-ig a felszólalásokra tehető észrevételek pedig május 16-tól 25-ig mindenkor írásban [a szükséges bizonyítékokkal és okiratokkal felszerelve és a központi választmányhoz címezve adandók be Csikszereda város tanácsához. Csikszereda, 1909. május 5.

A városi tanács.

Hirdetmény.

A csiklaplocai r. kath. iskolaszék az elemi iskola épület kijavítását elhatározván, ezen munkálat költségvetésileg 16.769 kor. 28 fillériben állapított meg. A fentemlített munkálat kivitelének biztosítása céljából az 1909 évi **május hó 21-ik** napjának d. e. 10 órákor a csiklaplocai róm. kath. lelkesi hivatal helyiségében tartandó zárt ajánlati versenytárgyalás hirdetlik. A versenyezni óhajtok felhívtnak, hogy a fentebbi munkálatok végrehajtásának elvállalására vonatkozó zárt ajánlataikat (az ajánlati költségvetéssel együtt) a kitűzött nap d. e. 9 órájig a nevezett hivatalhoz annyiival inkább igyekezzenek beadni, mivel a későbbben érkezettek figyelembe véletlen nem fognak. Az ajánlatokhoz az általános feltételekben előirt az engedélyezett költségösszeg 5 százaléknak megfelelő bánatpénz csatolandó. — A szóban forgó munkálatra vonatkozó terv és részletes feltételek a nevezett hivatalnál naponként megtekinthetők.

Csiklaploca, 1909. május 5.

Holló József,
gondnok.

Márkos Endre,
1-2
lelkész, isk. elnök.

Sz. 140—1909. végreh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közírárt teszi, hogy a csikszeredai kir. járásbíró az 1908. évi Sp. II. 706. számú végzése következtében dr. Elthes Zoltán ügyvéd által képviselt Lacher Gyula csikszeredai lakos javára 200 kor. s jár. erejéig foganatosított kielégítési végrehajtás útján le- és felül foglalni és 4608 kor. becsült következő ingóságok u. m. m. lovak, szarvasmarha állományok, juhok, stb., stb. nyilvános árverésen eladottnak.

Mely árverésnek a csikszeredai kir. járásbíró az 1909. évi V. 153—2. számú végzése folytán 200 kor. tőkekövetelés, ennek 1908. évi szeptember hó 4. napjától járó 5 százalék kamata és eddig összesen 103 kor. 72 fillériben bíróilag megállapított költségek erejéig végrehajtást szenvedett lakásán Csikdelne községében leendő eszközösére 1909. évi **május hó 25-ik** napjának délelőti 10 órája határidőül kitűzetik.

Amennyiben az elárverezendő ingóságok mások is le- és felülfoglaltattak s azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-c. 120. §-a értelmében ezek javára elrendeltetik.

Csikszereda, 1909. évi május hó 4.

Molnár Sándor,
kir. bír. végrehajtó.

ALAPITTATOTT 1885.

Harkó Lajos

uri szabó-üzlete, Kolozsvárt.

— Szentgyház-utca 2. Státus palota. —
(Stürgöncim: Harkó szabó, Kolozsvár.)

Ajánlja dusan felszerelt szövotraktárát uni:

Hazai és angol szöveteit.

Vidékre megrendelőknék minta gyűjteményét készséggel küldi meg, mértékvetel és próba helyett elegendő egy jól álló használt ruha beküldése. Vidéki megrendeléseket jutányos áron pontosan eszközöl.

Magyar ember csak magyar ásványvizet igyék!

Magyar Ásványviz Forgalmi és Kiviteli Részvény-Társaság Budapest, V., Báthory-utca 5. szám.

Kizárólag természetes magyar ásványvizet hozunk forgalomba.

Egy liter víz ára palackcsere mellett:

Borszéki Boldizsár, idült gyomorhaj ellen	26 fillér.	Borhegyi, hügyajtó	26 fillér.	Horgász, étvágygerjesztő	18 fillér.
Borszéki Fokut, az ásványvizek királya	26	Boholti, üdítő víz	26	Kászón-Salutaris	18
Borszéki Kossuth, vérszegénység ellen	26	Előpataki, sárgaság ellen	18	Répati, égvényes ásványviz	18
Bodoki Matild, alkális savanyuviz	18	Felsőrákosi Mária, légsóhurut ellen	26	Székely-Selters, idült gyomorhajok ellen	26
Baross, vesehaj ellen	26	Hargitallgeti, üdítő ital	26	Sztojkal, cukorbetegség ellen	28

Kérdezze meg az orvosát és megtudja, hogy a

természetes ásványviz

gyógyhatása és kellemes íz össze nem hasonlítható a mesterséges ásványvizekkel.

Magyar ásványvizeinkkel a külföld majdnem összes gyógyvizei pótolhatók.

Raktár: Fährndrich Zoltánál (Csikszereda.)

Czaka Béla mészáros és hentes, Csíkszereda.

A fogyasztó közönség szíves figyelmét felhívni kívánom évek óta fennálló mészáros üzletemnek

Hentes-Üzlettel

való kibővítésére, melyet teljesen új gépekkel szereltem fel és nem kíméltem semmi anyagi áldozatot, hogy a fogyasztó közönséget tisztán kezelt, legízletesebb, friss hentes-árakkal szolgálhassam ki mindennap, ugymint

Párisi-, lengyel-, füstölt- és szalámi-kolbász disznófőtséjt, virsli és stb. cikkek

Főtörekvésem, hogy a fogyasztó közönség legkényesebb igényeit is minden a hentes-üzlethez tartozó árakkal kielégíthessem, versenyképes árak mellett.

Vidéki megrendelést legpontosabban eszközölök.

8-0

Kötöttárugyár Brassó.

Batorkodnak a közönségnek figyelmébe ajánlani első osztályú gyártmányainkat, mint

pamut-, cérna- és gyapju-harisnyák, továbbá sporteikkek és pedig sweaterek, lábszárak és más kötött cikkek úgy gyermekek, mint felnőttek részére.

Most egy éve gyárunkat lényegesen nagyobbítottuk, miáltal gyártmányaink minősége és versenyképessége nézve minden konkurenciát felülmúlunk.

Teljes tisztelettel

Foith György és Társa.

Kötött és rövidáru üzlet nagyban és kicsinyben

BRASSÓ, Kapu-utca 24. szám.

2-10

Találmányokat

szabadalmaztat és értékesít; védjegy- és minta-oltalom az összes államokban

Patakyl Vilmos

hites szabadalmi ügyvivő

Budapest IV., Eskü-ut 3. Telefon 89-22.

Saját szabadalmi irodák a külföldön:

Bc lin, Paris, Amsterdam,
W. Leipzigerstrasse 112. 58. rue Lafayette. Keizersgracht 209.

HÖLGYEK

részére nélkülözhetetlen.

Legjobb szépitőszert a
Földes-féle MARGIT CRÉME

Pár nap alatt biztosan eltávolít szeplőt, májfoltot, pattanást, bőrrakát (Mitesser) és minden más bőr bajt. Kisimítja a ráncokat és az arcot fehérré, simává varázsolja, üdít és fiatalít.

Ára: kis tégely 1 korona, nagy 2 korona.

Kiváló toilett-cikkek Margit-hőlgypor (3 színben) 1-20 kor., Margit-szappan 70 fillér, Margit-főgép 1 korona, Margit-arcvíz 1 korona.

Kapható: GÖZSY ÁRPÁD gyógyszerésznél Csíkszeredában.

5-6

M-i-it? „Papa megengedte!“

Hisz' valódi Jacobi-féle Antinicotin-cigaretta-hüvelyek
FADOBOZBAN

Figyelem! Csakis a Jacobi jelzés valódi!

Minden Fadóboz 1 érdekes búvüskártyát tartalmaz.

Pollitzer sérvlambdatorium

nyilvános orvosi rendelő-intézet sérv-bajosok, felnőttek és amputáltak részére
Budapest. IV., Kossuth Lajos u. 8. félem

Az intézet szakorvosa bárkiúek teljesen díjtalanul áll rendelkezésére. Az orvosi vizsgálat igénybevétele vásárlásra nem kötelez.

**Orvosi ellenőrzés! Mérsékelt árak!
Egyéni speciális kezelés!**

Szabadalmazott sérvkötők 5 K. felfelé

Vidéki megrendeléseket az intézet szakorvosa által felkísmeretesen felülvizsgáltatnak s pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöket, Higiénikus cikkek a legújabb minőségben, orvosi ágár- és sterilizálva, fűtő-csővel megbizhatók. Tünetmentes 2-16 K. Ugyanolyan meg... Az eber egészségét e orvosi... Kizárólag sérvbajokkal foglalkozik. E munkát bárkinek borítékban díjtalanul küld az intézet.

FISCHER és Társa
faiskolák és szőlőoltványtelepek.

forduljon minden érdeklődő, ki súlyt fektet 1. fajtiszta anyagra

Gyümölcsfák dísz- és kerítés növények stb

Nemes szilvacsemetékben nagy készlet
Szőlőoltványok
európai, amerikai sima és gyökeres vesszők Árjegyzéket ingyenküld:

A legolcsóbb bevásárlási forrás FEKETE VILMOS

illatszertárában, Csíkszereda (Fóter).

Kaphatók a legfinomabb illatszerek de kagamonként és mindennemű arc- és közepelő szerek. Gyógy- és virágszappan

Az Iuda-sósorszesz főlerakata.

Petrol-hajszesz korpa és hajkilullás ellen. Hajrak-regenerátor az őszülő hajnak visszaadja az eredeti ifjúkori színt, valamint mindennemű különleges-ségek raktára. A Thymol és Stomains-fogápoló szerek a legjobbak. A Trifolum (hajpetro) hölgyeknek állandó hajápolásáoz nélkülözhetetlen. A Honey Jelly legfinomabb kézfínomító

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölök. 28

Littke pezsgőborgyár-telepe

PECS.

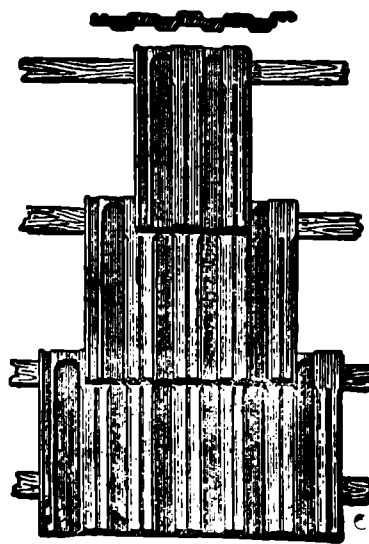
Főraktár: Budapest, IV., Szép-utca 3. szám.

Frigyes főherceg ő császári és királyi fensége
Salvator Lipót főherceg ő cs. és kir. fensége és a
Nemzetközi, Hálókocsi"- és „Európai Express-
vonat-Társaság" SZÁLLITÓJA.

19-52

PEZSGŐFAJOK:

Sport „GRAND VIN SEC“, „FOR ENGLAND“ (savanykás),
Casino „EXTRA SEC“, Britania „Extra Dry“ cukor nélkül.

Szabadalmazott Bohn-féle természetes vörös fedélcserép.

BOHN nagykikindai cserépe

Legjobb minőségű fedélcserép legolcsóbb árak mellett. Tessék árjegyzéket kérni. Képviselek kerestetnek

**BOHN téglagyára
Nagykikinda.**